

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIO y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

DANSA MACABRA

Los rigodóns de la Mort.

OM en lo fort de l' Edat mitja, en plena expansió de las dansas macabras representadas per un ball d' esqueletos tétrich y grotesch á un temps, la nació espanyola está ballant avuy los rigodóns de la Mort.

Serveix d' escenari al ball la Península, Cuba y 'ls Estats Units vegin si pot ser mes espayós...

forman la música tiros y canonadas, ays de ferits y lamentacions de familias desoladas, riatllas de negociants, insults de tocinares, drinchs de monedas y soroll de copas y plats, tot sonant á un temps en esgarrifosa desarmónia.

Y 'l ball horrible no cessa un sol instant. Se balla de días y de nits sense parar sobre un terreno pródigament regat de llágrimas y sanch. Y la dansa dura senmanas y mesos y anys enters sense que 's vegi ni pugui endavinar-se 'l terme de la mateixa.

En la impossibilitat de descriurela en tot lo seu horror, desordre y frenesí, probém de deslindarla. Vejám al menos qui forma las dos principals parellas dels rigodóns de la Mort.

La primera parella la constituheixen los mambissos y 'ls yankees.

La parella segona lo govern de la monarquía y 'l poble espanyol.

Com se las componen per ballar, los passos y las ensopegadas que donan, la impossibilitat en que 's troban de subjectarse á un mateix compás es lo que ara aném á veure.

Comensém per la primera.

Mambissos y yankees s' entenen perfectament. Los uns son lo brás que executa y 'ls altres l' esperit que alenta. Desde que aquells varen armar lo ball llansant lo crit de *Cuba lliure*, los darrers no han cessat un sol moment de protejirlos ab lo major descaro. A l' isla 's troba 'l teatro de una guerra irregular, irreductible gracias á las condicions especials del terreno y á la despreocupació dels insurrectes que contan mes que ab la seva bravura ab l' influencia del temps y ab l' agotament y 'l cansanci de la nació espanyola. Desde 'l primer día s' han proposat guanyar la partida jugant á la gana pierde.

Si á l' isla 's troba com hem dit, lo teatro de la guerra, á la República nort-americana radica l' arsenal inagotable de la insurrecció. Allá 's traman las conspiracions permanents; de allá surten las armas, las municions y 'ls recursos; de allá procedeixen las majors perfidias políticas, diplomáticas y judiciales.

Los mambissos incendian y 'ls Estats Units treuhen las sustancias inflamables; los mambissos assessinan y

'ls Estats Units els proporcionan las armas homicidas; los mambissos talan la propietat y 'ls Estats Units celebran la ruina de un país vehí que assegura la prosperitat dels seus productors y mercaders.

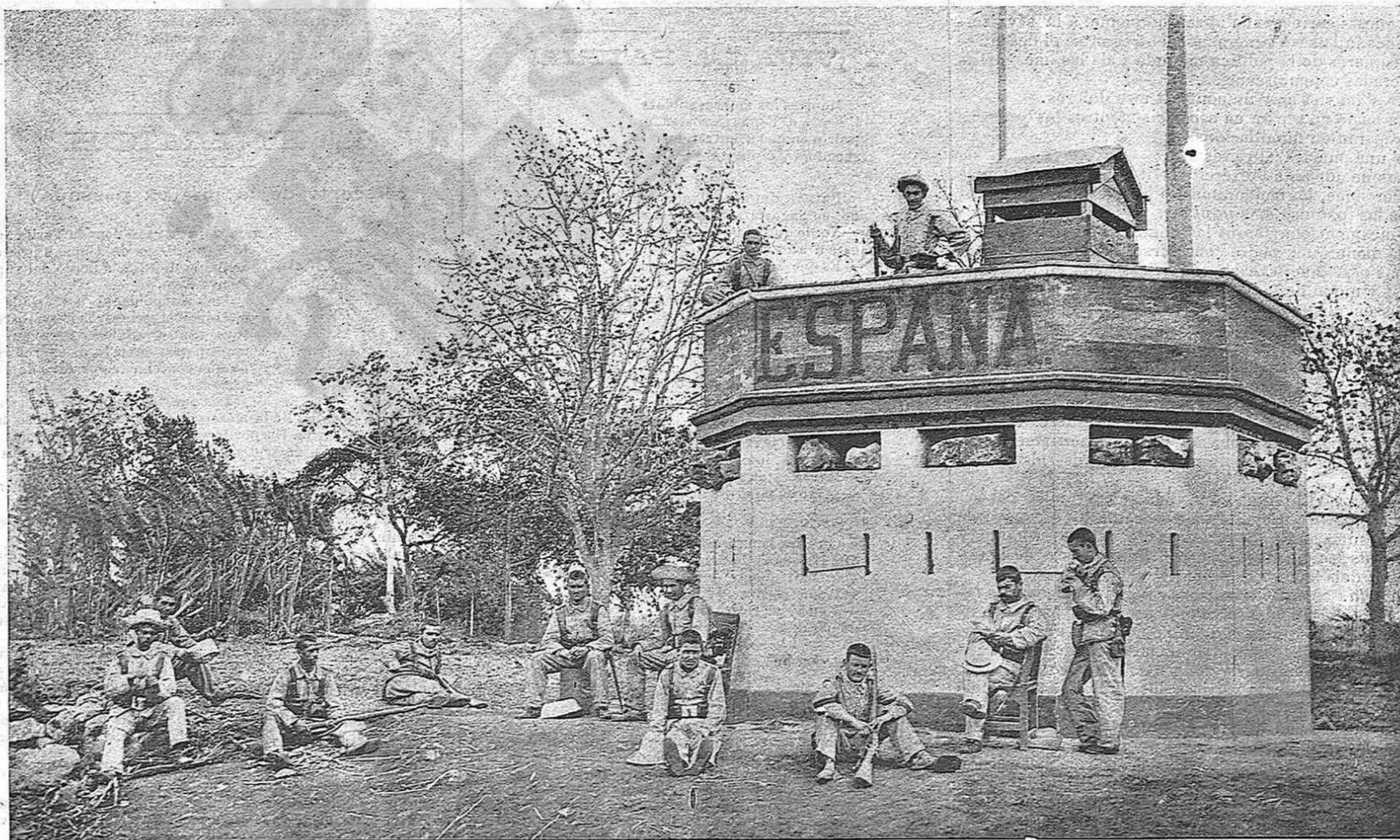
Y com si tot aixó no bastés, encare falta lo millor.

Agaféu á un mambís ab la teya incendiaria ó 'l matxete ensangrentat als dits, disposeuvos á fer exemplar justicia, y lo primer que 'us ensenyará aquell criminal infame es una carta de ciutadania extesa á favor seu per las autoritats nort-americanas. Desde aquest punt, la seva impunitat queda totalment assegurada. ¡Ay de qui li toqui ni un cabell, ni un pèl de la roba!

Lo govern yankee invocará sense perdre moment las convencions establertas, lo conveni de 1796, lo protocol de 1877, tots los enredos y artimanyas de la diplomacia, empenyantse en fer extensivas als criminals y als piratas, las garantías ofertas als ciutadans honrats. Teixirá la trenyina burda de la iniquitat en la interpretació de la lletra, prescindint de l' esperit de las lleys y dels dictats de la conciencia; y en últim extrém vos farà entreveure l' espectacle de la forsa bruta com á únich medi de dirimir lo plet en única é irrevocable instancia.

Mambissos y yankees s' entenen perfectament y ballan al só de la mateixa música. Per mes que 'ls uns perseguixen l' independencia de Cuba y 'ls altres tenen la plena seguretat d' escamotejar l' isla, tots dos de moment aburreixen á Espanya y avuy ballan de perfecte acort.

LA GUERRA DE CUBA

Jaruco.—Fort Espanya.

(Fotografia de nostre co-responsal.)

Los que están alsats en armas fugen sempre davant de las columnas espanyolas, y en los momentos d' apuros los altres que s' troban á salvo en lo séu país, presentan la cara, segurs de la debilitat inconcebible dels nostres diplomátichs.

Y'l can-can horrible continúa, á la llum esfereidora del incendi, en mitj de un camp de ruinas, entre bassals de sanch y en una atmósfera saturada ab lo baf de la vergonya.

Davant de aquesta parella, l'altra.

Aquesta no s' avé com la primera: tot sovint s' entrecanba y espiffa, y no hi ha medi humá de ferla ballar ayrosament.

Lo poble espanyol dona ab inagotable generositat tot lo que li demanan, tot lo queté, sanch y diners, y donará si li exigeixen hasta l' ánima que l' aguanta. Li parlan de la seva historia, de la seva honra, de la seva dignitat, de debers sagrats en aras de la patria, y s' desangra y s' empobreix sense medir las conseqüencias de sos tremendos sacrificis.

Sacrificis tan inmensos com estérils.

De mica en mica, y en l' espay de un any, assegurantli sempre que la guerra sería rápidamente ofegada ab la magnitud de un esforç fet de un sol cop, li han anat munyint centenars de milions de pessetas y arrancantli mes de 140 mil homes.

Las expedicions de sanch espanyola s' han anat succehint ab espantosa regularitat, y sempre ab la promesa de que la guerra s' acabaria prompte.

Y la guerra dura y s' eternisa. Y estém com estavam. Y aném guanyant totas las accions y aném perdent la campanya.

Ja s' diu que s' prepara una nova expedició de 40 mil homes, que altres volen elevar fins á 60 mil, á pretext de que las tropas fins ara enviadas se necessitan per ocupar los punts estratègichs, devense destinar los que hi vajin de refresch á la persecució incessant de las partidas insurrectas, ab lo qual—se repeteix per centésima vegada—s' acabará la guerra.

Y al pobre país continúan fentlo ballar al só de las mes falagueras promesas, y á cada salt que dona, la sanch li surt á glops, per la ferida que li han obert las torpesas dels governs monárquichs.

Aquests corresponen al seu heroisme, á la séva impavidés, á la seva generositat, entregantse el desenfreno asquerós de la política menuda y de las mes desaperadadas concupiscencias.

No s' ha vist may un contrast mes dolorós.

La nació no repara en sacrificis mentres los governs no reparan en humillacions.

L' una suma; l' altre resta.

Lo que adelanta l' exèrcit sortit de la nació batentse ab heroisme, ho malbaratan los governants consentint totas las infamias dels *yankées*.

Unicament enumerant las humillacions dels governs de la monarquia, podrá concebirse l' augment de las audacias nort-americanas, convertidas avuy en forsa material y moral de la insurrecció cubana.

Passém llista:

Primera: Pago de la indemnización Mora, que havia de servirnos pera guanyarnos l' amistat dels *yankées* y va servir únicament com á primera mostra de nostre esperit apocat y complacent.

Segona: Rellevo del comandant de cruiser espanyol *Conde de Venadito*, per haver fet foch sobre l' vapor *Alliance*, barco filibuster ab bandera nort-americana. Una satisfacció als tocinares y un disgust als patriotas.

Tercera: Llibertat concedida al sanguinari cabecilla *El Inglesito*, Cepero y altres sotmesos á consell de guerra sumaríssim com autors de delictes comuns y atrocitats las mes monstruosas. Primera base de la impunitat dels bandolers protegits pels *yankées*.

Quarta: Anulació de las ayguas jurisdiccionals espanyolas, entregadas com á neutrals als barcos nort-americanos. Base segura de impunitat pels piratas.

Quinta: Amonestació al oficial de marina Sr. Concas, per una conferencia donada en l' Ateneo de Madrid. Reconeixement de la vidriosa susceptibilitat dels tocinares.

Sexta: Silenci absolut davant de las amenassas fetas en lo Nort de América, en un sens fi de *meetings* y manifestacions, en las quals es arrastrada pels carrers la nostra bandera y cremada la efigie del jefe del Estat.

Séptima: Silenci absolut davant dels insults contra Espanya vomitats desde las Cámaras americanas pels *Shermans*, *Morgans*, *Cails* y a'tres representants de aquell país de borratxos.

Octava. Satisfaccions oficiosas donadas al govern americá per las manifestacions patrióticas, coronadas ab lo tancament temporal de las universitats y ab freqüents distribucions de garrotadas als que aixecavan pel carrer lo crit de «Visca Espanya!»

Novena. Aclucarse davant dels armaments extraordinaris fetos pel govern nort-americá, y assentir á la intimidació de aquest en lo sentit de que la nostra esquadra deixi de anar á Cuba, buscant las mes vergonyosas excusas per disfressar aquesta inconcebible debilitat.

Décima. Posar en llibertat als periodistas y correspondents *yankées*, subjectes per en Weyler á procediments judiciales com á difamadors d' Espanya y col·laboradors dels insurrectes.

Undécima. Instruccions continuas á Weyler, obligantlo á dulcificar la guerra, y á no posar en vigor los bandos dictats per contenir las audacias insurrectas.

Duodécima. Fer lo sort á las declaraciones de un general nort-americá, qu' en un *meeting* filibuster ens insulta y ns amenassa.

Décimatercera. Suspender l' fallo de un Consell de guerra que sentenciá á mort á una expedició de piratas sorpresos *infraganti* per un barco espanyol, y entaular una vergonyosa negociació jurídica ab lo govern dels Estats Units.

Aquí tenen una dotzena de frare de humillacions, extrèta del periódich *El ejército español*.

La nació balla 'ls rigodons de la Mort, y l' govern lo can-can de la impudicia.

No hi ha medi humá de posar de acort als que moren invocant lo sagrat nom de la patria, ab los que no sembla sino que fan befa y escarni de aquests costosos sacrificis.

Si no s' cambia prompte de sistema; si no s' prescindeix de una vegada dels motius que, segons sembla, tenen aquests monárquichs, per no arriscar en la lluyta, la seva posició política y tot lo que avuy 'ls fá semblar tan meticulosos, tan humils, tan tocats y posats, ja s' pot preveure desde ara, quin será l' final de aquest sarau:

La perduda de Cuba, la ruina d' Espanya, y la eterna deshonra de la nació.

P. K.

Y ¡VIVA LA PATRIA!

Mentres los nostres soldats l' honra d' Espanya sostenen ¡mirin en qué s' entretenen senadors y diputats!

PRIMER GRUPO:—Tinch entés qu' en Sagasta té l' trancasso.
—No: lo que té es que 'n Gamazo está d' alló més ofés.
—Es que 'n Práxedes se porta no gayre bé ab don Germán...
—¡Fort! Aixís l' ensenyarán! li está bé porque l' soporta.
—Jo crech que prompte veurém barrallas entre ells dos.

—¡Sí?

—Tinch motius per dirho així.
—¡Me 'n alegro! Ja riurém.

SEGON GRUPO:—Porto l' acta neta, pura, immaculada...
—Haurá estat á la bugada.
—¡Aixó es fals!

—¡Cóm!

—Inexacte.
—O retira la expressió que ara acaba de llensar, ó sense titubear vull una reparació.
—Jo may ne retiro cap de paraula.

—¿No? Corrent: ens veurém.

—Perfectament: sempre qu' ho vulgui, ja ho sab.

TERCER GRUPO:—¿Qui es aquell que ara s' ha tret lo sombrero.
—Es el célebre Romero.
—No 'm creya que fós tant vell Si no estés tan ocupat aniria á saludarlo...
—¡Bó! Guardis fins de mirarlo.
—¿No som d' ell?

—¡Quin disbarat! Semblém la mateixa tela, pero 'ls colors son uns altres.
—Y donchs, ¿qui 'ns mana á nosaltres?
—Aquest que ara vé, en Silvela.

QUART GRUPO:—¡No m' han dat puesto dintre la comissió d' actas!
—¡Aixó es feltá á tots los pactes!
—¡Jo reclamo!

—¡Jo protesto!
—Vaig á veure á n' en Pidal per cantarli la cartilla!...
—¡A n' á mi ningú m' humilla!
—¡Vull armá un sagramental!
—¡Heig d' esbalotá l' Congrés, ni que las parets s' ensorrin!
—Si no 'm volen que m' esborrin.
—¡Ja 'm sentirán!

—¡A mí més!

QUINT GRUPO:—¡Noy, qui ho diria! Ja som diputats.

—¡Y tant! Ara 'ls porters tot passant ¡m' han fet una cortesia!...
—No, fins aquí tot va bé, pero ¿y quan s' entri en campanya? ¿Crens tú que tindré prou manya per dessempeñá l' papé?
—Jo al menos ho penso així.
¿Qu' hem de fé aquí, en conclusió? Res. Segons cóm, dir que no, y segons cóm, dir que sí.

GRUPO SISÉ.—Aixó s' embruta, la cosa está á punt de caure.

—¿Qué hi ha?
—En Sagasta y en Manra han tingut una disputa.

—De modo...
—Que si aixó tiba, la dissidencia no falla.
—Donchs, á veure la batalla y estém á la expectativa.
—Per ara mirá y callar, y apamar la situació.
Y luego... cap al cantó hont hi hagi més que pelar.

Mentres los nostres soldats l' honra d' Espanya sostenen, ¿veuen en qué s' entretenen senadors y diputats?

C. Gumá.

L' ENEMICH

(Recorts de la guerra passada)

o batalló de cassadors de Tarifa arribá á Santiago de Cuba á primers de Janer de 1872, á bordo del vapor *Fuerto-Rico*.

Tota la població s' trasladá af moll pera presenciar lo desembarch. ¡Era tan agradable veure que la mare patria enviava nous reforços ab que contenir las osadías dels insurrectes!

Los que tenian motius per saberho, se feyan llenguas de la marcialitat y brillantés dels soldats del batalló de Tarifa. Els ponderavan com uns gegants, uns atletas capassos d' aixafar d' un cop de culata los cent caps de la hidra mambi.

—Ja 'ls veuré—deyan:—Espanya 'ns envia avuy la flor y nata de las sevas tropas.

Tingué lloch el desembarch y, en efecte, may haviam vist á l' isla minyons més ágils, mes sapats, més aguerrits.

Al embocar á pas doble lo carrer de la Marina pera dirigirse á la part alta de la ciutat ahont momentáment debía allotjar-se, lo batalló de Tarifa oferia un cop de vista magnífich, imponent.

¡Alló eran soldats de debó! ¡Alló eran homes en la plenitud de la seva forsa, dignes d' héureselas ab los negres hercúleos que poblavan la manigua!

Totas las mans aplaudían; de totas las bocas surtian vivas frenétichs y entusiastas; lo pas del batalló, acompanyat per las alegres notas de la banda, fou una verdadera marxa triunfal.

Los soldats, contents y satisfets d' aquella acullida, somreyan mirant al públich apinyat en son cam, y sb sas miradas semblava que deyan:

—Desde ara visquéu tranquils. Tarifa es aquí; Tarifa, lo batalló més fort y brillant d' Espanya.

Durant aquella tarde y aquella vetlla, á Santiago no s' parlá de res més que del hermós aspecte de las tropas que acabavan d' arribar.

Aquells titans, aquells homenassos adornats molts d' ells de

barbas negríssimas, eran los que havian de donar lo cop de gracia á las partidas filibusteras.

—¡Quins cassadors!—deya tothom:—¡quin floret de tropas!
¡Aixó anima y aixampla l'esperit!

Los braus soldats de Tarifa havian d' acabar l'insurrecció.

L'endemá á primera hora, cumplint ordres ab anterioritat donadas, los soldats de Tarifa marxaren als punts de destino. Uns varen anar al Cobre, altres á Sant Lluís, altres á Palma-Soriana: lo batalló quedá repartit entre sis ó set localitats no gayre discants de Santiago de Cuba.

Passaren deu, quinze, vint dias y al cap de tres ó quatre setmanas torná á la ciutat un d'aquells sis ó set destacaments.

Havian vingut los soldats en lo carril de Sant Lluís, y 's passejavan melancólicament per l'alameda de Cristina.

¡Quin cambi en tan pochos dias!
¿Aquells eran los cassadors de Tarifa que 'ns havian omplert d'entusiasme ab la seva marcialitat?

Semblavan uns altres. Flachs, esgroguehits, los brassos penjant y las camas doblegadas, més que de soldats joves y aguerrits tenian l'aspecte de veterans, surtits del quartel de inválits.

Los colors de sas galdas havian fugit, l'agilitat dels seus membres s'haviá fós, aquell soldats eran, no 'ls recort, la sombra dels famosos cassadors de Tarifa.

Y aquells soldats no havian disparat ni un tiro, no havian topat ab un sol insurrecte, no havian lluytat ab ningú.

Es dir, sí; havian lluytat ab l'*enemich*; lo clima traydor y fatal de l'isla de Cuba, que aniquila, asseca y mata tot lo que no ha nascut baix lo seu cel, sempre blan y sempre hermós. Aquest es l'*enemich* que havia vist Tarifa; l'*enemich* etern implacable dels fills d'Espanya.

A. MARCH.

¡BORIA AVALL!

Va una dona en companyia d'un burro vell y nafrat; faldilla groga y vermella porta ella per tot estar.

Lo ruch apenas s'aguanta, efecte d'havé'l deixat á uns subjectes sense escrúpols que sa carn van explotar.

Al veure'l fet una canya del estable l'ha tret ja per dú á sos butxins més cafres
Boria avall.

En la plasa de la vila ella ab lo ruch va parlant y una multitud escolta son parlament molt irat:

—Tots los que fins avuy dia has dut al *Molí de Dalt* ab un tip de garrotadas los teus serveys han pagat.

Donchs, ara, has de preparar-te, que te 'ls nirà assenyaland, y un á un tens de portarlos
Boria avall.

—Veus á eix *feo malaguenyó* que ja te un ull mitj tarat, porta lentes y es més xato que aquell idem del Encant?

T'ha posat sobre l'espatilla tan estupendos tractats, que 'ls pegats que d'ell dus sobre may més tréuret'els podrás.

Ell ha fet lo seu negoci, pro tú, has quedat reventat. A aquest soció prompte 'l portas
Boria avall.

—¿Veus á eix gueto que comensa una mica á coixejar: que dú barba esbarriada com barret mal respallat?

Quasi no 'l coneixerías, pero ab lo tupé tan alt, no es fácil de que t'olvidis que ab astucias t'ha enganyat; sempre que l'has dut dessobre t'ha deixat sech com un clau; ab aixó, tens de portarlo
Boria avall.

—Ara baixa un altre tipo. ¿Veus quin *llorón* tan llampant á dessobre son cap porta ab un aire tan... marcial?

Garrofas que tu guanyavas, ell, tranquil, se t'ha menjat, fente caminá ara y sempre pels mes dolents pedregals.

Los *blaus* que dú á l'esquena bon senyal t'haurán deixat de sas grans corassonadas...
Boria avall!

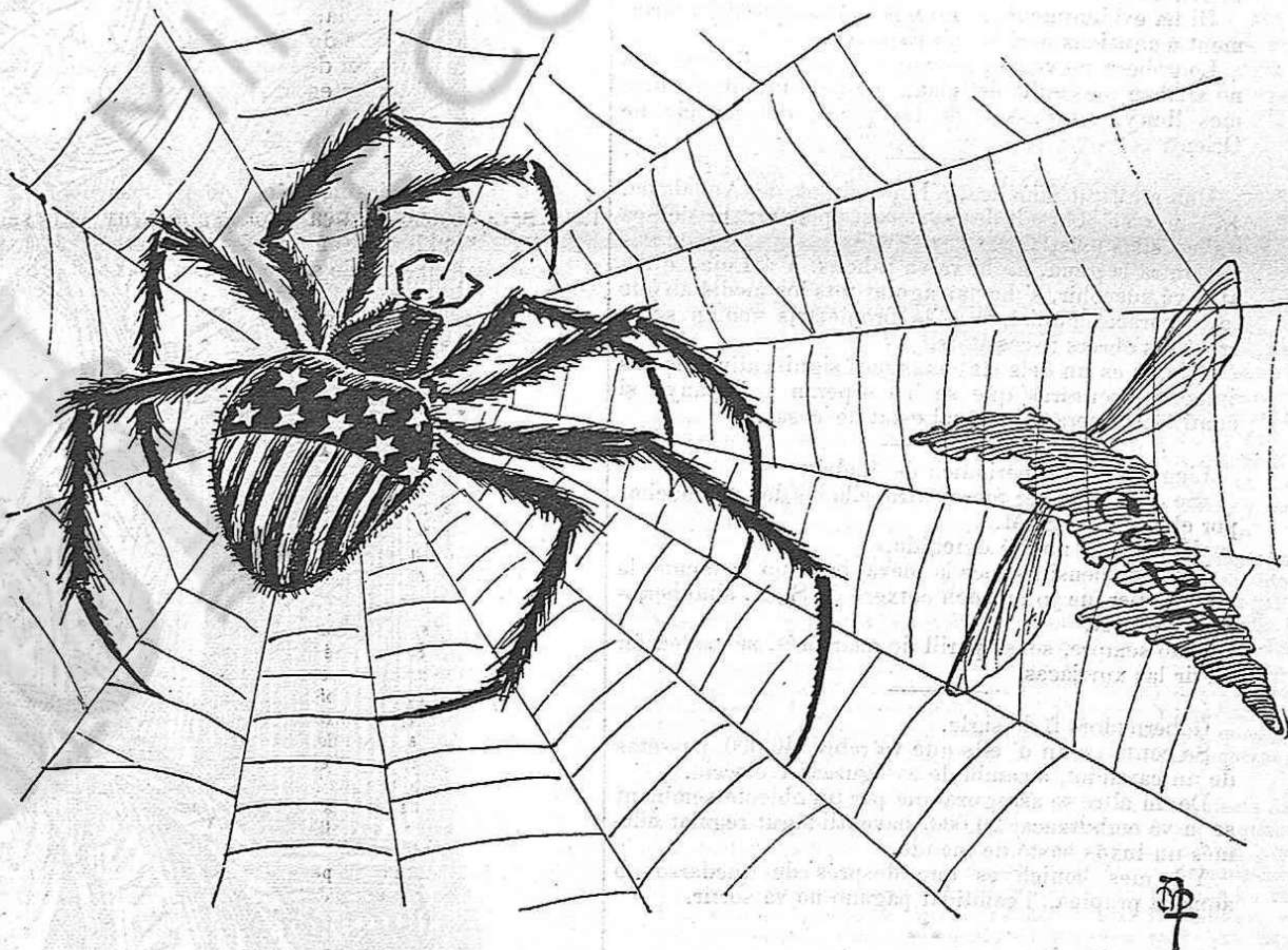
—Mira á eix tipo sandunguero. ¿Lo veus bé? Es antequera. Tren dngas dents, pro tant xicas... com á palas d'enfornar.

Bons senyals molts vegadas d'ell has tingut de portar; y per més que dantli guitzas procuravas allunyal, se t'agafava á la quá quan no podia pel cap.

ACTUALITATS (per APELES MESTRES).

La Guerra, la Miseria, l'Mónstruo... ¡tant mateix son massa calamitats per una'nació sola!...

Per mes formidable que sigui l'Aranya, ¿una urpada del Lleó no ha d'esfiligarsarli la trenyina?

Apa, xich, apa, no 't torbis,
Boria avall.

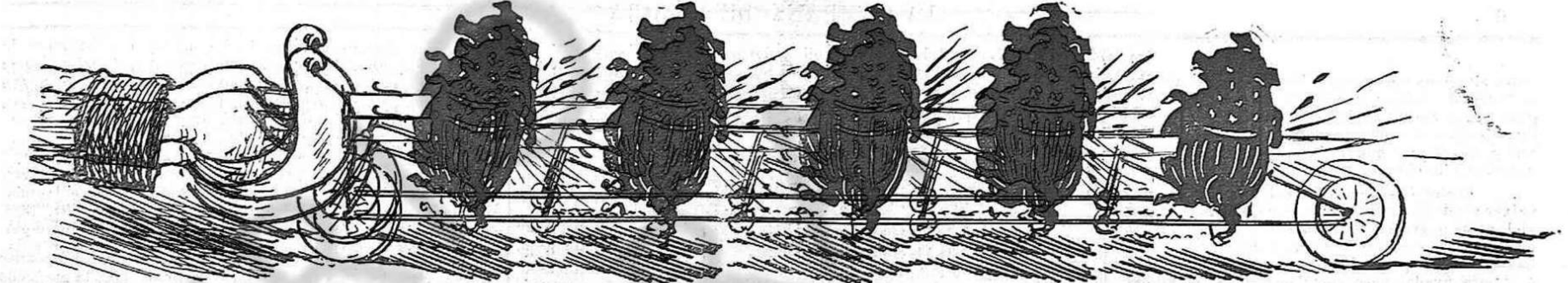
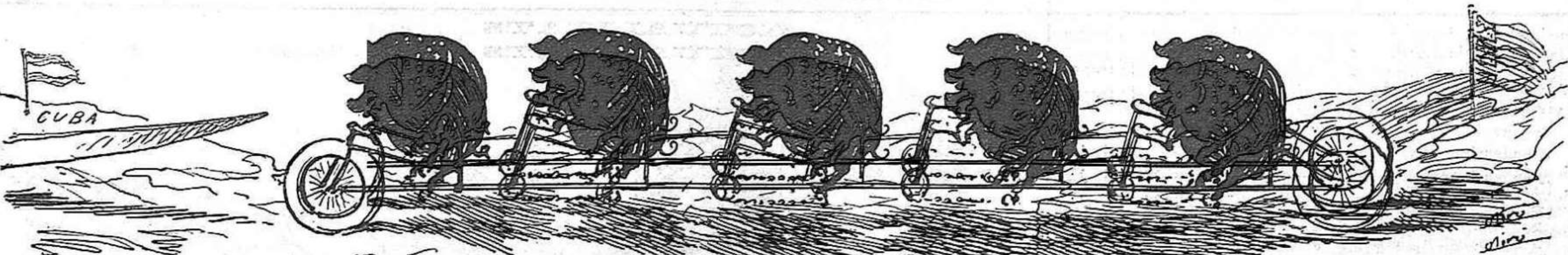
—¿Veus á aqueix *quidam*? Xufiero algún temps havia estat; y ab sa gran astucia y manya també á sobre 't va pujar (per més que una *cabra-nana* va procurar desmonta'l).

Te va dur dintre l'estable, moscas negras á grapat, que de la sanch que tenias t'han deixat tot escolat. Aquest, també has de portarlo
Boria avall.

—¿Veus á aquesta patuleya de gossos tan afamats que al teu darrera t'esperan per clavarte els seus ullals? Te miman, pero si 't torbas, ni una orella 't deixarán. Si d'aquí endavant vols viure ab tota tranquililitat, hem de du'ls d'una vegada
¡Boria avall!

ROMANCER DEL PANADÉS.

—X—

per contrastar
la infamia dels Estats
l' hora en qu' encare no se li ha oc-
regut emplenar cap, a de tota Eu-
Llegeixis la premsa de l'Eu-
ropa y 's veurá 'l sentit d'esper-
pugnancia que per tota Europa no
Per què donchs...
ció diplomática col·lectiva...
les sevas justas queixas, quan menos á aquelles que
europeas qu' encare tenen á América alguna cosa per
perdre?

Es impossible que Fransa, Inglaterra, Holanda...
namarca poguessin mostrarse cegos als que
totes ellas amenassen, cas de consentirse...
Units se converteixin en lo laboratori de...
piracions y en l' arsenal de totes las insurreccions fil-
busteras.
Hi ha evidentment un interés mútu que lliga forta-
ment á aqueixas nacions ab Espanya.
Lo govern no veu aquest interés, perquè...
no arriban mes enllá del plat... y quan...
mes lluny, no passen de las parets del palacio de
Orient.

Una multitud familiar, á Loja, ciutat...
vá llansarse al assalt de las fleccas, apoderantse del pú-
qu' en ellas existia.
Contra la gana, no hi valen rahons. Y...
aixó vá succehir, s' havian agotat tots...
la corporació municipal y 's propietaris venían...
ocient als obrers necessitats.
Aquest es un dels símptomas mes significatius...
inmensas venturas que se 'ns esperan. E Espanya si
contínua imperant l' actual estat de cosas.

Llegeixo en un periódich de Madrid: os muchachos
«Se dice que ayer fueron atropellados dos muchachos
por el coche de S. M.
«El cochero no fué detenido.»
Y ara dispensin si per la meva part...
noticia, perquè jo no soch cotxero de S. M. sino periódich
de la R.
Y no sempre, sense perill de anar prés, se poden fer
servir las xurrriacas.

Gobernadors fi de siglo.
Se conta... e un d' ells que vá rebre 40,000 pessetas
de un candidat, á cambi de assegurarli l'...
De un altre se assegura que per un objecte...
se 'n vá embutxacar 20,000, haventli sigut regalat ade-
més un luxós bastó de mando.
Y lo mes bonich es que després de...
aquesta propina, l' candidat pagano no vá sortir.

La Opinió pregunta:
«S' ha enterat de alguna cosa referent á...
el governador civil de la provincia de...
«Saben algun cosa dels regals de...
conegut per las sevas aficions hípiques, i...
molt menut y molt través, que vá sortir del seu districte
apedregat pel poble?»

La resposta poden donarla 'ls interessats á n' en Cár-
novas dihentli:
—Vosté tenia rahó, D. Antón. Lo poble 's ven el vot
per dos pessetas y un got de vi.

Cada terra fá sa guerra.
Aixís ho diu un vell adagi, per mes que avuy no resi-
res ab nosaltres.
Alegra 'l govern americá que no pot evitar...
de las expedicions que portan armas y...
Cuba, perquè las lleys de aquell país no consenten que
se las molesti.
Lo govern espanyol hauria de respectar...
lleys americanas toleran lo contrabando de guerra, las

L' Espanya del 88

(Dibuix de M. MOLINÉ.)
(Dibuix de M. MOLINÉ.)

lleys espa-
haurien imposat la pena de mort als contra-
bandistes.
per mes discussions hauria de fer justicia exem-
plars, que cada país té las sevas lleys. Cada terra fá
sa guerra.
Bona idè-
biografia de la que ha tingut lo general Weyler prohi-
bit l' exportació del tabaco en rama de la isla de Cuba.
Aquesta mida conseguix assegurar lo treball á
un número de obrers cubans, y deixar sense pri-
meres a las fabricants de Tampa y altres pobla-
es dels Estats Units, verdaders nius de laborants y
de nius.
mostrats volen negociar ab lo millor tabaco del
món, però precis que 'l comprin elaborat; pero elaborat
á Cuba Espanyola.
Y si no 'ls convé y no poden fumar, ¡qu' escupin!
Lo tractat
de 1796, que 'ns lliga las mans per casti-
lar las baterias yankees, data del temps de Carlos
III. En aquell temps lo qual era primer ministre lo tristement cé-
lebre Manuel Godoy, príncep de la Pau.
aquell tractat de 1877 confirmant las abdicacions de
D. Alfonso XII, qual era primer ministre D. Antón Cánovas
del Castillo.
Aquest paralelo no saben qué vol dir?
torri dir sencillament que no hi ha temps que no
torni.
Quatre
de generals feyan la guardia alrederor del cos
de Sant Hermenegil, y tots quatre, com obehint á una ma-
teixas, varen treure's la creu de Sant Hermenegil
del cap, y van portarvan penjada al pit y van fregarla ab lo cos
del Santo.
Per falta sino que organisin unas rogativas.
Per demanar que ploqui.
Notem-nos: per demanar que ploquin entorcats.
Volem que Espanya no ha triumfat Carlos
VII, tals cosas aném veyant, que pel cas es lo mateix.

Cartas
de fora.—Moneda.—A la avanzada edad de 80
años, don D. Pere Cabané, veterano de la democracia y
combatiente en la guerra de Cuba, difunto había sido
armas del general Prim, haviente mostrat republi-
ca. Per disposició seva feta poch moments avants
se enterrá civilment. L' acte tingué efecte 'l pa-
sado domingo, y á pesar de haver sigut lo primer entierro civil
que se ha hecho en España, hi assistí un corteig numerosisimo, en lo
qual hi haviá representats tots los matissos polítichs y to-
tas las clases sociales de la població.
No pot negarse que 'l nostre borinot negre es
de gran valor. L' altre dia vá organizar una sortida
de carácter místich, recomanant á las ovejas que
primero vayan á la iglesia á fer penitencia de pecats per dir-
públicamente á la masia de Mommay, situada un' hora lluny del
pueblo de Nostre Amo. Aixís ho feren els mes entusiastas.
Després de realisar la part religiosa del programa se
esmorzar tranquilament, conforme ho havian fet
en muchas ocasiones, lo borinot ho impedit manant que ca-
da persona se 'n anés á casa seva. Arribaren al poble, motxos,
decandiatos cuberts de pols, que feyan lástima.
general de la Franca del Panamá.—No deixa de ser objecte de
envidia y envidia sobre 'ls quals
se han concebit falagueras esperanzas, hajan acabat per
perderse en comparsas del alcalde de R. O. Sr. Rabanissas,
quien nos dice que quan algun desgraçat li explica que no té
dinero, el respon:—«Ané al campo á menjar rabanissas.»
El respon:—«Ané al campo á menjar rabanissas.»
«S' ha enterat de alguna cosa referent á...
el gobernador civil de la provincia de...
«Saben algun cosa dels regals de...
conegut per las sevas aficions hípiques, i...
molt menut y molt través, que vá sortir del seu districte
apedregat pel poble?»

de dia y de nit.—Lo partit republicá aumentat aquí
de dia y de nit: tant es aixís que als cañichs se 'ls hi figura veure
per tot el país comités republicans: quan se posa una safata per
comprar se 'n honrat republicá víctima de un procés entaulat
per un regidor: quan se reuneixen sis amichs en un teatro:
se fa algun ball, hasta en aquest cas temen y re-
bullen que 'ls jóvens encomanin á las senyoretas lo virus repu-
blicá.—De molestias no 'n vulguin mes. Devegadas 's ex-

tenen citacions sense altre objecte que fer perdre als citats un quart de jornal; y per disoldre un ball no s'hi miran gens sense consideració a la honradés de las familias que hi assisteixen. En una paraula, tiran tant de la corda, que no serà gens extrany que 'l dia menos pensat se trenqui... y llavors sentirém el crech.

Castelldefels.—Lo pare de una criatura acabada de naixer acudi a la rectoria per combinar lo bateig y trobantse ab l'home negre a fora comunicá 'l seu desitj al campaner de que 'l acte se celebrés lo dia de l' Ascensió a una hora dada. No havent rebut cap recado en contrari, acudi 'l bateig a la iglesia a l' hora fixada; pero com l' ensotanat no hi era lo mateix campaner s' encarregá d' anarlo a buscar. Mes com sigui que 's trobava al poble a una casa particular celebrant un convit, la seva resposta vá ser que quan enllestiria de dinar hi aniria desseguida.—Y com siga que havia passat temps perque n'hagués tingut de sobras per dinar no una, sino dos y hasta tres vegadas, els del bateig se 'n anaren contentantse ab haver fet inscriure la criatura en lo registre civil. Després de tot, si culpa hi ha en aixó, 'ls que la tenen son els que, a pesar de son espiritual ministeri, demostran ab los seus actes que per ells antes que 'l Manaments de la Iglesia, son els manaments de la cassola.

Vn marxá l' any pasat las orenetas
quan l' hivern comensava a treure 'l nás,
y al entrar aquest any la primavera
sltre volta a fe 'l niu aquí han tornat.

Van cremar los convents, y per salvarse
de las flamas, los frares van marxar,
y al cap d' un grapat d' anys, frescos y rojos
los frares van tornar a n' als seus caus.

A Roma van anar tota una colla
de pelegrins per veure el Vaticá,
y tips de macarrons y pare nostres
al cap de quatre dias van tornar.

Per acabar la guerra, va aná a Cuba
l' héroe de la batalla de Calaf,
y acabadas las plujas, sense un quarto
y enfangat fins al casco va tornar.

Del poder varen caure els fusionistas
cent cops y cent cops més hi van tornar,
també els conservadors cent ne caygueren
y ara que hi han tornat cent y un ja 'n fá.

Per culpa de ... no cal ferne memoria,
vam perdre la República anys atrás,
y aixó qu' es de la patria 'l dols ensomni
¿podríam sapiguer quan tornaré?

JOAN VILASECA.

AFICIONATS INQUISITORIALS

ALTRE dia vá reunirse tota la llopada car-catòlica en aquell mateix local del Carrer de la Canuda ahont en temps de la gloriosa hi funcionava 'l club republicá mes actiu y mes important de Barcelona.
Aquells temps han passat... y qui sab quan tornarán.

Lo local del club republicá, després de haver servit d' es-corrador de raspas, ha acabat per convertirse en parany y ballu-ard dels mansos moltóns dels remats místichs, empenyats en destruir hasta 'l recort de la llibertat, imposant al poble las sevas fatleras, encare que s' hajin de valer de medis inquisitorials.

S' ha de confessar que la marxa dels temps els es propicia ja que si en l' época de la revolució 'ls capelláns se disfressavan de senyors, avuy en ple predomini de las corrents reaccionarias hi ha en cambi molts senyors que 's disfressan de capelláns.

Aixó de blasonar de catòlich a tort y a dret y vingui ó no vingui a tom, diuen que vesteix molt, y hasta hi ha qui assegura que dona alguna cosa. En la cuyna fi de sigle la salsa dels millors negocis se deixata ab aygua beneyta.

Hi ha una especie de masoneria al revés y aquesta es la que avuy impera.

Capelláns de livita, jesuitas de barret de copa, frares de camaixa planxada, van celebrar diumenje una conjura per l' estil de la dels Hugonots.

Tots ells se van comprometre a unir los seus esforços al objecte d' emprendre una crusada enérgica... ¿contra qui dirian? ¿Acás contra 'ls hipócritas que desacreditan a la santa religió fentla servir de máscara per assegurar l' éxit positiu dels seus negocis usuraris de la seva explotació de la suor del pobre obrer?

¿Per ventura contra certas prácticas abusivas que s' han introduhit en las iglesias, tals com lo negoci de las cadiras, las tarifas de certs serveys que haurian de tenir per recompensa la caritat voluntaria ó l' afany ab que 's buscan donacions de fanátichs ó legats y herencias de moribundos?

¿Tal vegada contra la excessiva difusió de las ordres religioses que fent despreci de las lleys de la nació y de las convencions del Concordat s' escampan per tot lo pais com la mala herba y monopolisan molts rams de treball y casi tota l' ensenyansa, deixant sense pá a un gran número de familias victimas de una competencia impossible?

¿O bé contra certs exemples poch edificants en los quals ve- yem la práctica de tots los pecats capitals feta pels que haurian de ser modelos de continencia y de virtut?

No senyors... Aquells sants varóns no apuntan las sevas armas contra cap de aquests escándols. Mes aviat voldrían fer pagar la festa als que a impuls de una rectitut arrisolada, s' atreixen a posarlos en evidencia, per escarment de tunos y advertencia de incautes.

La seva conjura s' ha tramat contra las lletres de motllo: contra la publicitat: contra 'l llibre y 'l folleto, y sobre tot contra 'l periódich per ells mateixos calificat de impio.

Incapassos de llensar la cara lletja y plena de pústulas, volen rompre 'l mirall que la retrata.

Y encenent la discordia en la terra; semblant llevors d' odi que algún dia rebrotarán, aspiran a conquistar la gloria eterna.

Nosaltres, no podém menos de contestar a las sevas bravatas, ab aquells dos versos tan coneguts.

«Digals'hi que vinguin
que aquí 'ls esperém.»

Per lo vist no n' hi havia prop ab la famosa *Associació dels pares de familia*, tan amiga de ficarse en camisas de onze varas, qu' era precis fundarne un' altra de la mateixa indole, dedicada exclusivament a moure bronquina als partidaris de la llibertat de conciencia.

A tal objecte s' imposan gustosos l' ayrós paper de polissóns de la santa moral catòlica, tal com ells l' entenen, y encare ab

mes gust acceptarian si poguessin desempenyarlo, 'l cárrech de inquisidors, y ab molt gust com antigament s' oferirian l' agradabilíssim espectacle dels autos de fé, perque aixó si, 's pirran per la farúm de rostit de carn d' heretje.

Peró s' haurán de quedar ab las ganas, y las mes de las ve- gadas ab dos pams de boca oberta y quatre pams de nas.

Los verdaders atachs a la religió están suficientment penats per las lleys vigents y 'ls dignes funcionaris del ordre judicial no necessitan que ningú posi en dupte la seva integritat, ni 'l sea zel, molestan los contínuament aquests catòlichs intempestius ab las sevas exigencias y ab els seus exagerats escrípuls.

Cada hú del seu ofici.
Y 'ls catòlichs si es que ho son de veras, a resar, a demanar al cel la conversió dels impios, que millor se logra la gracia de Déu implorant que fenti la forsosa, exercint la caritat, qu' em- pleant l' amenssa y la coacció.

D' altra manera ells mateixos se mostren desconfiats de l' eficacia dels medis purament espirituals y un catolicisme que vá per aquests mons de Déu armant bronquina y molestant al pròxim, no tindrà dret a queixarse, si demá 's gira la truyta, y 's troba que li pagan las sevas impertinencias ab las matei- xas molestias y ab la mateixa bronquina.

Tal farás tal trobarás.
Y qui no vulgui polys que no vaji a l' era.

P. DEL O.

¡MUIXONI!...

¿Es vritat, insigne *arseni*,
(ja sab que varem quedar
en que 'l seu nom l' escriuriam
sempre més, d' aquí endavant,
ab humil lletra minúscula:)
¿es vritat, dich, que ab l' afany
de treure's lo mort de sobre,
ara pensa provocar
referent a aixó de Cuba
un monumental debat
per contarnos lo que calla
y explicarnos lo que sab,
y veure si al últim logra
fernos passar coll avall
la mal preparada pildora
que temps há 'ns está guardant?

Si aixó es cert, creguim, *martinez*,
giri quá, plegui 'l ram,
córnissem a casa seva
y no pretengui fé eutar
mes lo clau per la cabota
perque 'l clau no passará,
se li torsará la punta,
picant potsé 's farà mal,
despertará als que ara dormen
y acabarà al cap de vall
per tenir d' arriar velas
y haverse de retirar,
sense convence ni un' ánima
y además, deixant probat
que ni sab acabar guerras
ni siquiera clavar claus.

La planxa que va fé a Cuba
es d' un tamanyo tan gran,
que aquí no hi ha qui l' aixequi
ni ab máquinas ni ab terçals.
Digni vosté lo que digui,
fassi lo que fassi, 'l nyap
no hi ha sal-fumant que 'l renti;
hi ha tacas que no se 'n van
fins que 's retalla la roba
ó 's tapan ab un pedás.

¿Qué 'n treurá qualsevol tarde
d' anársen allá al Senat
y pintarnos la cigonya
discursejant com un brau,
adoptant posicions trágicas,
dantse cops al pit y al nas
y fent del vocabulari
patétich-sensacional
tot l' us que las circunstancias
li vajin aconsellant?

¿Qué 'n treurá? ¿Que 'ls seus consocis
l' aplaudeixin al final,
y l' acompanyin ab *bravos*
y altres crits acostumats?

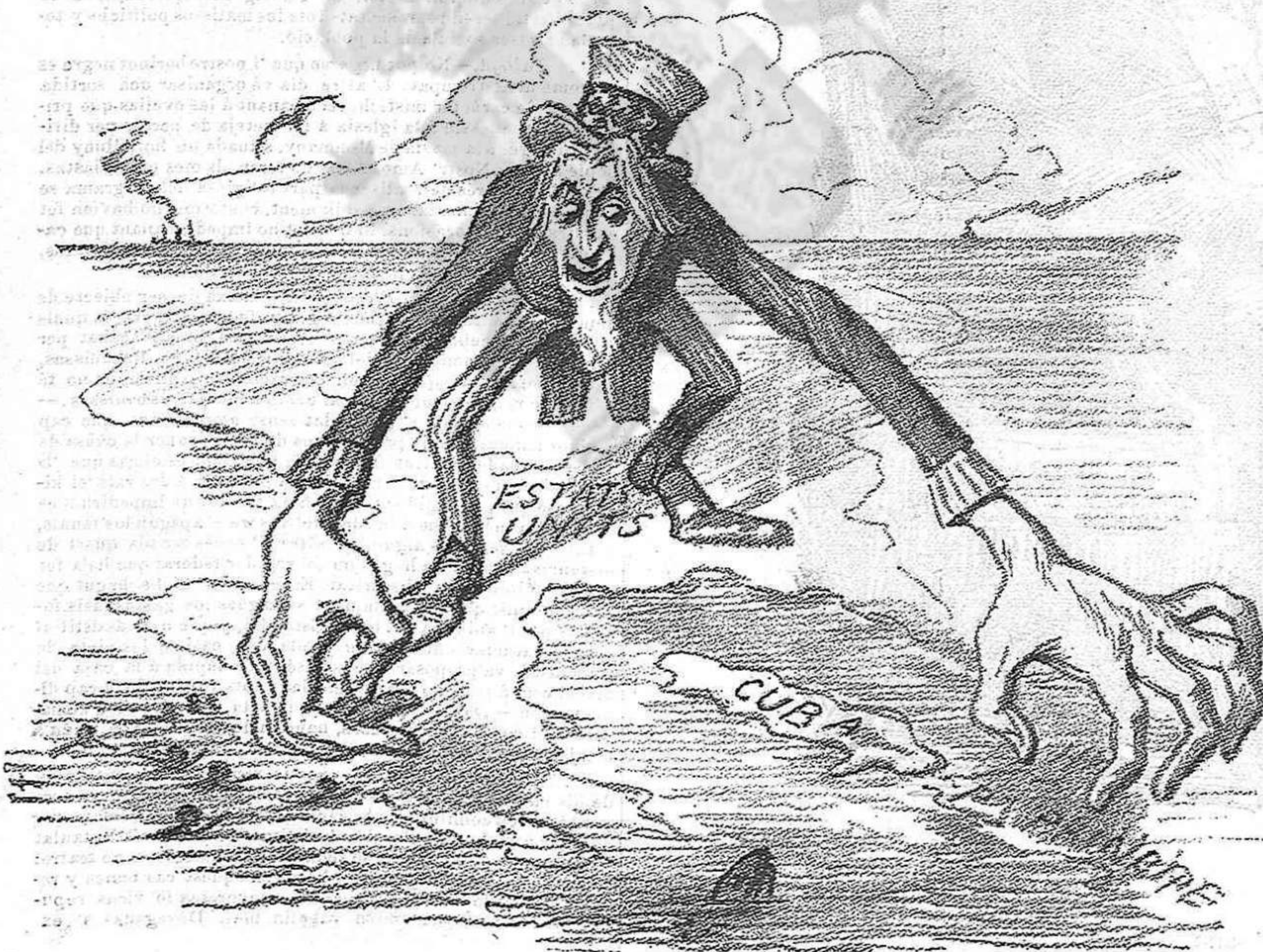
¡Y qué!... ¿No ven don *Arseni*,
que 'l públich se n' hi riu,
y dirá que aquells aplausos
procedeixen de la *claque*;
que la comedia es dolenta,
que l' espectacle no va
y que avuy ab certas rodas
ja ningú hi combrega may?

Creguim y no sigui tonto;
lo passat ¿no es passat ja?
¿no n' ha surtit mes barato
del que 's podia pensar?
¿No ha vist en nostre silenci,
tácitament expressat,
lo desitj de no ocuparnos
d' un drama que 's va enfonsar
per ja may més aixecarse?
¿No comprén que remenant
un llot fresch qu' encare empesta
pot repéndrel un mal bas?

Donchs clogui depressa 'ls llabis
prescindint de terquedats,
y visqui ben segurissim
de que ahí, avuy y demá
lo que li es mes saludable,
lo que mes bé al cos li escan,
lo que mes pot convenirli,
es callá, callá y callá.

C. GUYA.

LA FATLERA DEL ONCLE SAM (per M. MOLINÉ).

Guardarse l' isla perque no 's perdi.

CIRUGÍA NACIONAL (per R. MIRÓ.)

Si no 'l destorbessin, ja 'l curaria.

LA FAMILIA HUMANA

s una familia divertidíssima. Tots en ella som parents, tots som germans... y tots ens rompém la crisma 'ls uns als altres y 'ns arranquém la pell ab una frescura qu' enamora. Lo dret, lo respecte mútuo, la filantropia, la moral... De tot aixó 'n parlan els diccionaris; pero en la vida práctica, en lo mar ahont s' agitan esbalotadas las impuresas de la realitat, no se 'n canta gall ni gallina. Lo dret es una mentida, lo respecte mútuo una comedia, la filantropia un mito y la moral—com deya aquell—un mico.

Peguin una ullada al quadro que actualment forman Espanya y 'ls Estats-Units, y...

Supósinsse que som al Plá de la Boqueria. Un home jove, fornit, robust, está clavant una pallissa á una pobra criatura de nou ó deu anys. L' infelís baylet, masegat pels cops que l' home li propina, plora, crida, 's revolca... Es l' única forma de protesta que en la seva debilitat pot emprar.

Als crits del atropellat, los transeunts s' arremolinan, forman corro, contemplan un moment la repugnant escena, y—no es necessari tenir gran penetració per endavinarho—per fort que sigui l' home que assota al nen, per mes que la seva robustés imposi, immediatament surten un, dos, tres curiosos que, sense coneixe á la criatura, sense sapiguer de qué 's tracta ni entretenirse en averiguar los majors ó menors drets que l' home pot tenir sobre 'l nen atropellat, deturan lo bras del atropellador y li cridan:

—¡Qué feu, home! ¿No us ne donén vergonya? Prou l' altre forseja y tracta de prosseguir la seva obra tiránica; si no cedeix á las bonas, cedeix á las malas, y no sería gens raro que la forsa que ha empleat en copejar á un ser indefens hagués d' aprofitarla pera resistir las trompadas ab que 'ls espectadors indignats tractan de contenir los seus furiosos ímpetus.

¿Per qué s' hi han ficat los transeunts en aquell negoci? ¿qui 'ls hi demanava? ¿quin móvil els ha guiat? Lo mes hermós, lo mes noble, lo mes digne que pot inspirar á las humanas criaturas: la compassió pel débil, l' amor als sers sense apoyo y sense medis de defensa.

Torném á lo que deyam; es á dir, al conflicte originat entre Espanya y 'ls Estats-Units.

Espanya—deixantnos de bravatas y fanfarronadas que no conduheixen á res mes que al ridicul—es una débil criatura abandonada al mitj del Plá de la Boqueria universal.

Lo Nort-América es un jove robust, provehit de bons quatre quartos—la seva forsa predilecta,—y sense com va ni com costa, ab un descar del qual potser en l' Historia no n' hi ha cap mes exemple, vé, ens agafa y 'ns atropella indigna y cruelment, burlantse dels nostres crits y fent cas omís de las nostras protestas.

Si nosaltres fossim forts com ell, y en lloch de dirnos Espanya 'ns diguessim Fransa, Alemania ó Inglaterra, crusariam tranquilament pel Plá de la Boqueria y ija 's guardaria el Nort América de ficarse en nosaltres ni de tocar nos un sol cabell!

Peró 'ns veu flachs, anémichs, sense gran resistencia que oposar, y lo que tractantse d' una nació forta ho arreglaria per medi de discretas y amistosas observacions, tractantse de nosaltres ho enjipona brutalment acudint al atropello, á la violencia, al complet desconeixement de totas las lleys divinas y humanas.

Y ara vé lo millor. Davant d' aquesta palpable violació del dret internacional ¿qué fan los demés pobles? ¿qué fan las otras potencias? Veyent l' infame atropello que un mocetón robust comet sobre una criatura ¿quina actitut prenen las demés nacions pue passen pel Plá de la Boqueria?

Ningú diu res, ningú piula, ningú alsa 'l bras pera deturar la salvatje munyeca que amenassa 'l cap de la débil criatura. Las nacions, al sentir los nostres crits y protestas, han acudit á contemplar l' espectáculo, han fet rotlló; pero s' han contentat ab amenissar lo atropello ab exclamacions platónicas, que tant poden ser fillas de la sinceritat com producto de la mes refinada hipocresia y calculadora mala fe:

- ¡Pobra Espanya!
- ¡Aixo no está bé!
- ¡Tant mateix los Estats-Units ne fan massa!...
- ¡M' alegraria que 'ls espanyols ne surtissin bé d' aquest enredol!...

Res mes. Y entre tant, lo Nort-América, al mitj del Plá de la Boqueria universal, davant de totas las nacions, que á ritul de curiosos ho contemplan, ens está atropellant de la manera mes estúpida y desconsiderada.

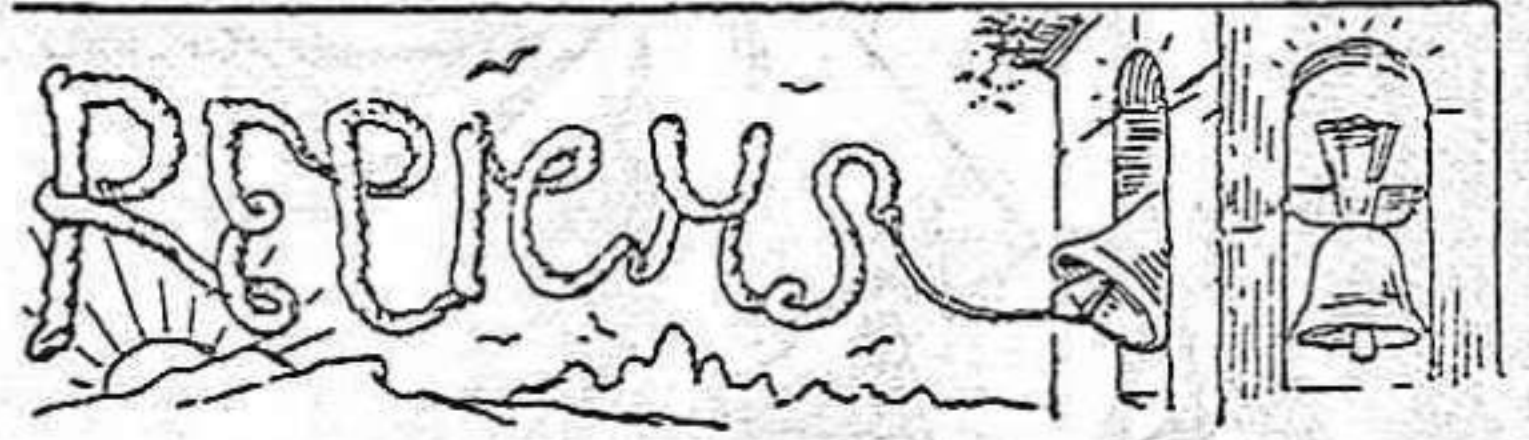
Déixinsse de drets, filantropias y romansos. Prenguin lo montal com es, y diguin ab mí: —¡Ay dels débils!

FANTÁSTICH.

BON PENSAMENT

Com qu' es home de calés, en Pau ha obert aquest mes una tenda de primera, que té davant y darrera perque dona á dos carrés. L' un carré es plé tot el dia de ratas de sagristia; pero en cambi 'l del davant es un tragi, un pas constant de bullici y d' alegría. Es en Pau tant amatent, que en bé del establiment té suscrits dos senmanaris ben oposats y contraris, per engatussá á la gent. Ell totas se las empesca, y 'm deya prenent la fresca: —El periódich liberal me 'l entran per 'queix portal del barri que está de gresca, y per evitá un fracás ó perque no arribi 'l cas d' armarse una sarracina, tinch dit que *La Barretina*, me la passin pe 'l detrás.

FOLLET

ODEN estar satisfets: al últim ha plogut.

Y, segons alegan los supersticiosos, la pluja s' ha conseguit gracias á las rogativas y mediant la intercessió dels Sants.

Peró surten els moros y diuhen:

—Callin els cristians, que si ha plogut se deu á las oracions pú-

blicas que á Alá y Mahoma hem dirigit nosaltres en totas las mesquitas. Y consti que primer va ploure á l' Africa que á Espanya. Nosaltres vam arreplegar los grans xáfechs, mentres los espanyols han tingut de contentarse ab las escorriallas.

¿Sabré al últim á qui 's deu la pluja? ¡Vels'hi aquí 'ls grans inconvenients que té aixó de imitar als moros en certas cosas!

Fins l' acta de senador per l' arquebisbat de Sevilla ha arribat á Madrid protestada.

Asseguran que un fet per l' istil no s' havia vist may tractantse de una elecció elessiástica.

¿Protestan els bisbes? Ergo no tenen dret á enfadarse si 'ls diuhen bisbes *protestants*.

A París hi ha un home que per atreure gent á una cerveseria ha consentit que 'l penjessin, fent en la corda uns nusos especials que no li apretan las venas ni 'el ganyot, y compromententse á permaneixen en aquesta posició per espay de quinze días.

Lo fet ha cridat extraordinariament l' atenció dels curiosos.

Y á pesar de tot no té res de particular. Consideris sino qu' Espanya fá més de vint anys qu' está penjada, y no crida l' atenció de ningú.

Una dona va presentarse l' altre dia al despaig del Sr. Sanchez de Toledo y plena d' entusiasme va donar los següents crits:

- ¡Viva el rey!
- ¡Vivan los gobernadores de gracia!
- ¡Vivan los principes del Congo!
- ¡Viva el marqués de Comillas!

Després va ajennollarse y vá besar las rajolas. Y per fi 'ls de la policia la van treure d' allí ab bonas paraulas y modals correctes.

Afortunadament per aquella beneyta, entre tants vivas, no va donar el de ¡Viva Espanya!

Si ho arriba á cridar l' esmicolan.

Fa notar un periódich francés que durant lo mes d' abril han visitat París dotze testas coronadas.

¡Una dotzena de reys! Ja n' hi ha per apariar tres jochs de cartas.

Per lo demés, de las preferencias que 'ls reys demostan per la República francesa se 'n pot deduhir una conseqüencia molt falaguera: y es que hasta 'ls mateixos reys en lloch se troban tan bé com en una República.

¿Y si ells s' hi troban bé, cóm s' hi trobaran els pobles?!

LO MINISTRE DE LA GUERRA

(per M. MOLINÉ.)

«A Dios rogando...»

Lo nunci apostòlich al donar compte de la retractació que de lo consignat en la seva obra ha fet l'autor de «Los Jesuitas de puertas adentro» ha tingut á bé senyalarlo de aquest modo.

—El *ex-padre* Mir, etc., etc.

¡*Ex-padre!*... Una nova categoria d'*ex*.

Pero ¡quí sab! Potser, després de la retractació tornarà á adquirir la qualitat, la potencia, ó lo que sigui de *Padre*.

Si en Cánovas plantejava las reformas de Cuba, tal com van ser votadas, estich més que segur qu' en Sagasta l' criticaria per plantejarlas.

Pero com no las planteja ara l' critica perque no ho fá. Y s' ha de confessar que l' critica ab certa gracia.

Ab motiu d' haver dit en Cánovas que ab aixó de las reformas es precis no precipitarse perque las lleys un cop s' han posat á proba s' han de modificar, en Sagasta ha dit:

«Lo que li passa á D. Anton ab las reformas, es lo mateix que li passava al boig del quiento, que anava pels carrers ab la roba tota destrossada... pero ab una pessa de panyo sota l' bras, y quan li preguntavan perque no s' feya un vestit, del qual tanta necessitat ne tenia, contestava molt serio.

—«Estich esperant qu' arribi l' última moda.»

¿Saben aixó qué vol dir?

Que si l's governants espanyols haguessin de fer la felicitat del país contant quientos no hi hauria al mon una nació mes felissa que la nostra.

Desgraciadament, mentres ells cultivan lo género cómich, s' obliga á la pobra nació á sucumbir entre l's horrors de la trajedia.

—Faré un article tremebundo contra l' govern perque no denuncia l' tractat vergonyós de 1796 y l' protocol de 1877 que posan l' honra d' Espanya sota l's peus dels tocinares *yankées*.

Qui deya aixó era un periodista jove. Y un polítich expert, li responia:

—Ja se 'n guardará.

—Ay, ay, ¿perqué?

—Perque ni l' tractat ni l' protocol serán denunciats per més que diguin y s' exclamin. ¿Sab en tot cas qu' es lo que l' govern *denunciará*? Lo periódich que l' molesti.

Ara diuhen que un *yankée* ha inventat una máquina per volar, havent fet diversos experiments coronats per l' éxit mes felis.

A dir veritat, no m' extranya poch ni molt que l's *yankées* volin.

¿Com que l' nostre govern no s' ha cuidat may de *tallarlos las alas!*...

¡Pobre Sr. Castellano!

Y com l' han atrotinat, desde las primeras sessions del Congrès!... Creguin que casi bé feya llástima.

Ja s' diu que s' proposa presentar la dimissió de ministre.

Y es molt natural que aixís ho fassi, perque es un home tan petit, que no

li caben materialment al cos todas las pallissas que tenen de donarli.

Las primeras sessions del Congrès s' han senyalat per las virulancias y l's insults que l's monárquichs s' han dirigit mutuament.

Lo piropo mes ensucrat que s' han tirat entre cap y coll, es la paraula:—Menteix... Es fals... Embustero...

Vels hi aquí unas corts que han nascut mortas. Y si algú diu que l's morts no parlan, bó será observarli que s' descomponen, fermentan y poden.

¿Quina majoria l' actual majoria conservadora!... Xitxaretlos de la primera volada, gendres, nebots, cusins dels personatjes de la situació... Ni una cara que transparenti energia... Ni un front que destelli inteligencia.

En Cánovas pot dir:—Aquí tienen oztédez toda la cozecha de mi *Huerta*. Y en efecte: may s' havia vist en aquell magatzém una colecció tan numerosa de carbassas.

A un jove que avuy figura en la majoria canovista, á pesar de que avants havia fet gala de sas conviccions republicanas, li preguntavan:

—¿Y donchs, noy, que n' has fet dels principis republicans?

—No me 'n parreu: tenia una gana que m' alsava, y me l's hi tragat.

A L' INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Ca-si-no.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Copa—Poca.*
- 3.ª GEOGLIFICH.—*Igual es fandilla que sotana.*

Han endevinat todas las soluciones los ciudatans Pere Carreras, C. Raquitich de Sant Martí y J. Bruguera; n' han endevinadas 2; M. Cubells Aubets, Joan Molinas M., Pau Trampas y Un de Ronda y una no més Peret del Café y D. Barato.

LA VEU DEL POBLE (per J. LLUÍS PELLICER.)

—Senyó Canóns; ab reformas ó ab llamps de Deu, acabin aixó de Cuba, que ja no podém dir faba!

ENDAVINALLAS

XARADA

IDILI PASTORIL

Una pastora—trista camina de la montanya—per un camí, no canta *prima*—ni n' está alegre ay, pobre *tota*—¿qué deu teni?

Com si cansada—n' estés, s' assenta sota d' un arbre—que ombra li fá y al cap d' un rato—per propet d' ella gay *prima-dugas*—ne veu passá.

Ella va ferne—com qui res veyá ruborisantse—poquet á poch, y ell acostantse—ja li pregunta perque soleta—n' está en tal lloch:

—¿Potsé una cita—tens aquí dada y ara n' esperas—lo teu aymant? ¿potser *quart* mare—l' ha tret de casa perque vas ferne—un pecat gran?

Si es aixó últim—digamho, hermosa que jo t' prometo—serio y formal ditxosa ferta—tota la vida sense que t' falti—lo principal.

—No son las penas—hu que tú t' pensas las que á mi m' donan—aquest neguit, pero, sofreixo—perque l's tocinos que jo guardava—¡ay! m' han fugit!

J. STARANSA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	—	P. ble catalá.
6	2	1	6	2	8	7	—				
6	7	1	1	2	8	—					
8	5	1	2	8	—						
8	2	1	7	—							
6	2	1	—								
2	8	—									
3	—										—Consonant.

P. LLASO.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans J. N. P., F. Lojup, J. Llach, J. S. Blanes, Alfons Pol, F. Calent, F. Tabasfi, Tomás Poti-poti, Pepet Fraret, F. Morera (a) el Barberillo, J. C. Sellenas, R. Caballero, Eudalt Sala, J. Campaña y Colomer, P. V. Falset, J. Bernis y Pruna, L. Jové, Espinós, y J. Sarevilo:—Lo que envia aquesta semana no ja per casa.

Ciudadans Peret del Café, F. García, C. Raquitich de Sant Martí, Pau Cascabell, Pere Carreras, Miquel Boronat, Escola Vilafranca, Un Valent, Magi Trompa, Carriquiri, J. Asensio, Vicentó, Gounella poétich, A. Prats, Chiquito de Ocatá y Teneb Zerep:—Publicarém alguna cosa de lo que ns envian.

Ciudadá J. P. (Gratallops): Per nosaltres tots los cacichs son iguals y en bona politica republicana no podém decantarnos per l' un ni per l' altre.—M. Pasiel'o: Es fluix: J. Bagná: Te poca novedat y está versificat repelosament.—J. Sadurni: M. de las Valls: No ns fá pessa.—Chelin: Idem.—A. Cortina Hivera: Aprofitarém lo sonet.—Anton del Singlot: Idem la seva poesia.—J. Staransa: Lo que ns envia vá molt bé y es sumament enginyós.—Vicens Meseguer: La poesia contrasta ab las tres ratillas de prosa ab que las acompaña: sembla impossible que qui tan bé versifica, escrigui tan malament. ¿Com ens explica aquesta anomalia?—Anita S. y S. (Sant Gervasi): L' assumpto de que ns parla es de indole privada y mes propi de ser comunicat al jutge que de ocupar l' atenció de la premsa.—Tomfol Rosca: Los versos tenen poca novedat.—Quibovi Marupa: Lo que ns envia no ns fá pessa.—Pistacho: Queda acceptat.—Felix Cana: No ns agrada prou.—F. Deulofeu: Es fluix. Lo sueltó que transcriu no l' considerém comentable.—Xech (Blanes): No fá per casa.—Aguileta: Ni la idea, ni la versificació ns acaban de fer felissos.—Salvador Bonavia: Idem, idem.—Anton del Corral: Veurém de aprofitarho.—J. Santamaria V.: Va bé.—J. R. F. de Vilafranca: Idem lo que ns envia voste

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mutj, 20

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona